

JEROME CLAYTON GLENN

Filòsof, sociòleg i director de Millenium Project

“Sortirem de l'endeutament creant nova riquesa”

ARIADNA TRILLAS

Crisi, violència, pobresa, canvi climàtic... Per què sosté que no tenim dret a ser pessimistes?

La majoria de persones de més de 21 anys es pensaven que el món s'acabaria en una Tercera Guerra Mundial, i això no ha passat. La pobresa està disminuint... Estem guanyant terreny en àrees en què la gent, fa trenta anys, pensava que era impossible fer-ho.

Però la diferència entre països rics i pobres, i entre rics i pobres dins dels països, creix.

Sí, és veritat. Però globalment hi ha més gent que té on viure, que té una mica de roba i alimenta els seus fills. Hem de mirar totes dues coses. Si no ens convertim en pessimistes.

Perdoni, però els grans Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni ens fan sentir superats. Quina és l'actitud correcta amb què afrontar-los? No has de pensar a arreglar el món? L'actitud correcta és dir: quin és el primer pas que jo puc fer? Sempre estem pensant: "Els Estats Units han de fer això", o "La Unió Europea ha de fer allò altre". Els reptes són globals, però alhora també són nacionals i locals. Puc practicar desenvolupament sostenible a casa meua, puc millorar la situació de l'aigua a la meua comunitat, puc iniciar una campanya de mobilització a través de la xarxa. I, de fet, estem millorant en més àrees importants que no pas reculant-hi. Però els mitjans, en

canvi, se centren en el dolor i els problemes.

Les bones notícies també són notícia, vol dir.

A veure. Agafes cinquanta persones a Barcelona i els preguntes si hi ha més o menys guerres ara en relació a fa 10 anys. I tots contesten: "Ara n'hi ha més". I no és cert. Però la gent no ho sap. El que vull dir és que podem informar sobre el conflicte entre israelians i palestins, però també caldria dir que, eil, els conflictes s'estan reduint.

L'Informe sobre l'estat del món del 2012 diu que els progressos en la millora persisteixen, però a un ritme més lent. Les urgències de la crisi estan deixant al congelador els reptes importants?

La crisi global és un factor de pes que influeix en l'alentiment dels avenços, certament. Però igual que les deixalles del petroli eren un cost i un problema i amb el temps vam saber construir la indústria del plàstic, podem abordar problemes com el canvi climàtic i buscar-hi solucions que generin activitat, ocupació i ingressos fiscals per als estats. Els residus del carboni, del carbó, del petroli, del gas... es poden convertir en un material de construcció i abaixar-ne el cost.

¿Els governs i les empreses prenen seriosament els seus advertiments?

Perfil Cap on va el món?

L'economia? El clima? La demografia? Les guerres?

Fa gairebé 40 anys que

Jerome Glenn -que fa

uns dies va pronunciar

una conferència a Esade-

fa recerca sobre el futur

per a la Casa Blanca i

altres governs, per a

empreses, organitzacions

internacionals, el Banc

Mundial i la Unesco.

Glenn dirigeix

Millenium, un projecte

global de recerca sense

ànim de lucre que implica

50 països. Cada any

avalua què millora i què

empitjora en els

Objectius de

Desenvolupament

de les Nacions Unides.

Alguns. No tots, però alguns sí. Ara mateix som en una escola de negocis. Tenim al davant una generació de futurs líders que no tan sols volen fer diners, sinó també alguna cosa bona al món. I tant és si viuen al Japó o a Chicago. Els nostres pares no tenien aquesta mena de pensaments. És un gran canvi. Viatjo per tot el món el seixanta per cent del meu temps i veig com els governs s'estan desesperant. Fins i tot amb la crisi, avancem.

Hi ha economies emergents que demanen més influència i pes. ¿És més difícil l'acord amb els països que han dominat l'escenari?
Sí, tot està canviant. Miri Egipte. La gent es pensava que els Germans Musulmans eren un grup de fanàtics que farien esclatar Israel. No ho estan fent. Hi ha un canvi en el poder polític. El món és massa complex perquè un sol país mani. En matèria de canvi climàtic, però, crec que la lluita l'han de liderar la Xina i els Estats Units, encara que el Bra-

Atur "Hi ha risc d'inestabilitat si no creem noves formes d'ocupació" **Actitud**
"No has de pensar a arreglar el món! El que cal dir és: quin és el primer pas que puc fer?" **Col·lectiu** "El món és massa complex perquè mani un sol país"

PERE VIRGLI

sil pugui empènyer, igual que Indonèsia, Corea del Sud i Sud-àfrica.

Qui mana més al món, avui?
Abans la religió era l'element de control. I l'estat. I després, finances i multinacionals van agafar poder. Però el poder individual ara guanya pes, entès com la capacitat de provocar el canvi. Si governs i empreses no poden controlar la informació, canvia l'estructura de poder del món.

Això és un motiu per ser optimista, suposo.

Sí, però no per adormir-se. Perquè les persones tenen més poder per fer el bé. Però també per fer el mal. Hem de veure com evitar-ho.

I amb l'atur què fem?

Hi ha risc d'inestabilitat política si no inventem noves formes d'ocupació. L'atur és un gran problema, sí, però si repetim "és terrible, terrible, terrible" només generem pessimisme. Sí, en canvi, ens plantejem "Com puc guanyar-me la vi-

da?" tot canvia. A Barcelona hi podem detectar quants aturats i jubilats han après a guanyar-se la vida gràcies a internet. Són pocs? Tant se val. Els proposaria si volen formar altra gent. Poden ensenyar el que saben per internet, enviar vídeos per les xarxes i cobrar 10 euros per cada persona a qui formen. Potser un dia seran tres persones, i faran 30 euros al dia. La ment inconscient es convenç que res és possible perquè només sentim que tot va malament.

Quin és l'escenari més probable per a la crisi global?

Hi ha una qüestió ètica. No sabem el futur. Sabem el que és possible però no sabem si passarà. Però si comencem a dir "Això és el que passarà" podem influir en el comportament de la gent, en un sentit positiu o negatiu. L'important és fer que la gent aprengui a pensar per ella mateixa. Perquè no en sabem prou, sobre què passarà al món. Hi ha diverses possibilitats. Per exemple, els resultats

de la recerca en regeneració de teixits poden acabar baixant força els costos en sanitat.

Sí, però amb els mercats al centre...
La vella idea era que el mercat era al mig, al centre, i que tot girava al seu voltant. Ara cada individu és el centre al voltant del qual gira el món. És el canvi que aporta la revolució de la informació. Però no estem actuant com si fos així, encara no ho hem entès. Hem de fer un canvi de xip.

I com resollem el deute?

Creant nova riquesa. Si esperem que algú ens resolgui el problema, mentrestant no paguem impostos i ens convertim en un cost. Si ens creiem que som el centre del món del mercat, generem ingressos, paguem impostos i canviem l'equació. Sortirem de l'endeutament creant nova riquesa. No creant-la per crear-la, que això és el que ens va ficar en aquest enrenou, sinó amb una economia mundial basada en iniciatives d'individus que es guanyen la vi-

da d'acord amb el que volen ser, el que desitgen i que els fa feliços.

Vostè calcula que el 2017 el setenta per cent de la demanda energètica es podria cobrir amb renovables. Ho veurem?

Potser abans del 2017. Però són projeccions. No és el que importa. El que importa és el canvi de xip. Al meu país, quan vam patir la crisi financera la indústria de l'automòbil es va enfonsar. Però el cotxe híbrid va anar cap amunt. Si fas una cosa bé les vendes poden anar bé, encara que les coses vagin malament. És important pensar: "Vull comprar aquest cotxe perquè contamina menys".

¿La crisi financera ens ha canviat de debò?

L'ànim no ha canviat prou. L'estructura financera del món no ha canviat prou, és cert. Els dinosaures no han canviat prou. Però, insisteixo, en l'economia de la informació el ciutadà utilitza internet com a mitjà de producció, encara que no sigui propietat seva. Això crea un nou poder polític, nova riquesa, paga el deute, fa una societat més sana.

Quin paper atribueix als governs?

Necessitem regles i àrbitres perquè el joc sigui just. No imagino els governs, ni organitzacions regionals com la UE, iniciant aquesta nova economia del futur. Són àrbitres necessaris, no jugadors. La iniciativa correspon als ciutadans i a les empreses. No podem demanar als governs que siguin líders.

Encara bo que temporalment van liderar el món just després de la caiguda de Lehman Brothers...

Sí, sí, és cert. I el món no va entendre la lliçó. Per tant, per fer exitosa una economia global hem de buscar altres lideratges i iniciatives que no siguin els governs.

I qui poden ser els nous líders?

Està demanant una nova jerarquia. I la jerarquia no és eficient en una economia de la informació, encara que ho fos en una economia industrial. Unes dones poden iniciar una campanya per internet contra les mines antipersona i acabar mobilitzant tanta gent que els governs s'hi vegin arrossegats. No importa qui és el líder.

Hem viscut el fenomen del 15-M, els indignats, i el problema era que no tenien líder.

El problema era que tothom pensava que no tenien líder i que els en calia. El poder és a internet.

Cal ser idealista?

Cal ser pragmàticament idealista. No estúpidament idealista. Cal ser idealista en el sentit que les coses poden canviar. Perquè, lentament, estan canviant. —